

ÖZGÜN ARAŞTIRMA

Çocuk Psikiyatri Polikliniğine Adli Rapor Amacıyla Yönlendirilen Olguların Klinik ve Sosyodemografik Özelliklerinin Değerlendirilmesi

Şafak ERAY, Duygu MURAT, Halit Necmi UÇAR*

Van Eğitim Araştırma Hastanesi, Çocuk ve Ergen Ruh Sağlığı ve Hastalıkları Kliniği, Van.

ÖZET

Ergenlik dönemi yaşam boyu suç oranının en yüksek olduğu dönem olarak bilinmektedir. Çocuk ve ergenlerin maruz kaldıkları veya işledikleri suçlar ise çocuk ve ergen adli raporlarının konusunu oluşturmaktadır. Çalışmamızın birincil amacı adli makamlarca adli rapor talebi ile çocuk ve ergen ruh sağlığı polikliniğine yönlendirilen, çocukların klinik ve sosyodemografik özelliklerini incelemektir. Çalışmamızın ikincil amacı ise çocuk koruma kanununda değişen yasa sonrası, geçmiş yıllara kıyasla çocuk psikiyatrisine başvuran adli olguların değişen niteliklerini tartışmaktır. Çalışmamıza 2016-2017 yılları arasında çocuk psikiyatri polikliniğine adli rapor talebi ile başvuran 81 olgu dahil edilmiştir. Hastaların klinik ve sosyodemografik verileri bir çocuk psikiyatristi tarafından yapılan yaklaşık 45 dakikalık görüşme sonunda toplanmıştır. Zeka düzeyleri Porteus ve Kent E-G-Y testleri ile belirlenmiştir. Çalışmaya dahil edilen raporların %71,6'sını suça sürüklenen çocukların (SSÇ) değerlendirilmesiyle ilgili raporlar oluşturmaktadır. SSÇ'lerin %91,4'ü erkektir. SSÇ'lerin işledikleri iddia olunan suçlar sırasıyla kişiye zarar verme (%24,1), hırsızlık (%20,7), cinsel suçlar (%19), mala zarar verme (%12,1), 5682 Sayılı Kanun'a muhalefet (%10,3), hakaret (%8,6), madde kullanmadır (%5,2). En sık aldıkları tanılar dikkat eksikliği hiperaktivite bozukluğu (%27,6) ve davranım bozukluğudur (%20,7). İkinci sırada istenen raporlar ise evlilik izni ve ruh sağlığı ile ilişkili raporlardır (%12,3). Çalışmamızda büyük oranda SSÇ ve onların klinik özellikleri ortaya çıkmıştır. Bununla birlikte değişen yasa ile istismar mağduru çocukların rapor talebiyle daha az başvuruda buldukları izlenmiştir. Ayrıca çocuk psikiyatrisine başvuran evlilik raporlarının sıklığı göz önüne alındığında, çocuk evliliklerini engelleyebilecek ilgili yasal düzenlemenin yapılmasının gerekli olduğu düşünülmüştür.

Anahtar Kelimeler: Suça sürüklenen çocuk. Adli. Çocuk psikiyatrisi.

Assessment of Forensic Cases Attending to a Child Psychiatry Clinic Objective

ABSTRACT

Adolescence is known as the period when the crime rate is highest in lifespan. Crimes exposed to or committed by children and adolescents constitute the subject of child and adolescent forensic reports. We aimed to examine the clinical and socio-demographic characteristics of children referred to the child psychiatry policlinic for a forensic report and compare the features of forensic cases following changing the law regarding child abuse. 81 patients who applied to the child psychiatry policlinic between 2016 and 2017 with a request for a forensic report were included. The clinic and socio-demographic data were collected with the help of 45-minute interview made by a child psychiatrist. The mental status of patients was determined by Porteus and Kent E-G-Y tests. The majority of the subjects in the study were the children who were dragged to crime (CDC) (71,6%), and 91,4% of CDCs were male children. The most common crimes to be committed by CDCs were injury (24,1%), theft (20,7%), sexual offense (19%), damage (12,1%), opposition to law No. 5682 (8,6%) and substance use (5,2%). The most common diagnoses were attention deficit hyperactivity disorder (27,6%) and conduct disorder (20,7%). Reports in the second place are the reports related to marriage consent and distribution in mental health (12,3%). It has been observed that there is a decrease in the reports related to the disruption of mental health's of sexual abuse victims, after changing the laws. When we consider the frequency and timing of forensic report requests regarding marriage, there might be a need to a necessary legal arrangement to prevent the child marriage.

Key Words: Children dragged to crime. Forensic. Child psychiatry.

Geliş Tarihi: 09 Temmuz 2018
Kabul Tarihi: 10 Ekim 2018

Dr. Halit Necmi UÇAR
Selçuk Üniversitesi Tıp Fakültesi,
Çocuk ve Ergen Ruh Sağlığı ve Hastalıkları AD.
Konya.
İrtibat Telefonu: 0544 524 90 95
E-posta Adresi: halitnecmiucar@hotmail.com

* Yazarların Güncel Adresleri

Şafak ERAY, Bursa Uludağ Üniversitesi Tıp Fakültesi, Çocuk ve Ergen Ruh Sağlığı ve Hastalıkları AD., Bursa.

Duygu MURAT, Özel Avcılar Hastanesi, Çocuk ve Ergen Ruh Sağlığı ve Hastalıkları Kliniği, İstanbul.

Halit Necmi UÇAR, Selçuk Üniversitesi, Çocuk ve Ergen Ruh Sağlığı ve Hastalıkları AD., Konya.

Ergenlik dönemi çocuğun gelişiminde fırtınalı bir dönem olarak bilinir. Çocukluk ve erişkinlik arasında yer alan ergenlik dönemi hızlı gelişim ve olgunlaşmanın olduğu, biyolojik, psikolojik ve bilişsel farklılaşmanın yaşandığı bir dönemdir. Bu nedenle ergenler içinde buldukları gelişimsel dönemin özellikleri nedeniyle daha dürtüsel davranmakla birlikte, ruhsal olarak da kırılgan bir yapıya sahip olabilmektedir.

Ülkemizde yapılan çalışmalarda ergenlik dönemi suç oranının en fazla olduğu dönem olarak tanımlanmıştır. Suç oranının 14-15 yaş grubunda en fazla görüldüğü bildirilmiştir¹. Türk Ceza kanunu (TCK) suç olarak tanımlanan bir fiili işlediği iddiası ile hakkında soruşturma veya kovuşturma yapılan ya da işlediği fiilden dolayı hakkında güvenlik tedbirine karar verilen ergenler için suça sürüklenen çocuk (SSÇ) tanımı kullanılmaktadır². Eğer bu çocuklar suç tarihi itibarıyla on iki yaşını bitirmiş on beş yaşını doldurmamış ise veya on beş yaşını doldurmuş olmasına rağmen sağır ve dilsiz iseler işledikleri fiilin hukukî anlam ve sonuçlarını algılama yeteneğinin ve bu fiille ilgili olarak davranışlarını yönlendirme yeteneğinin olup olmadığının değerlendirilmesi diğer bir deyişle farik mümayiz (FM) olup olmadığının değerlendirilmesi açısından incelemenin yapılması zorunludur. Ülkemizde yapılan istatistiklerde SSÇ'nin en sık sırasıyla yaralama, hırsızlık, 5682 Sayılı Kanun'a muhalefet, uyuşturucu veya uyarıcı madde kullanmak, satmak veya satın almak, cinsel suçlar, mala zarar verme ve tehdit suçları ile güvenlik birimlerinde adli işlemleri başlamakta³. SSÇ ile yapılan bir çalışmada hapisaneye giren çocukların yaklaşık %50-70'inin en az bir psikiyatrik bozukluğa sahip olduğu belirtilmiştir⁴.

Bununla birlikte adli makamlarca istenen adli raporların önemli bir kısmını ise erken yaşta yapılması planlanan evlilik raporlar oluşturmaktadır. Türk Medeni Kanunu, bireylerin 17 yaşını doldurmadan evlenmelerini yasaklamıştır⁵. Ancak bazı olağanüstü durumlarda ve önemli sebepler bulunduğu mahkeme kararı ile 16 yaşını doldurmuş olan bireylerin evlenmesine olanak sağlanmaktadır. Bu nedenle mahkemelerin erken evlenme talebi olan ergenlerin ruhsal olarak evlenmelerine engel bir durum olup olmadığıyla ilgili rapor talebi olmaktadır. Yapılan istatistiklere göre ülkemizde 16-17 yaşında evlenen 34.629 kız ve 1.670 erkek çocuğu bulunmaktadır. Yine bu istatistiklere göre Güneydoğu Anadolu ve Doğu Anadolu bölgeleri erken yaş evliliklerinin en yaygın yaşandığı bölgeler olarak belirtilmiştir⁶. Erken yaş evliliklerin ergenlerin ruhsal ve fiziksel gelişimine olumsuz etkileri vardır⁷. Çocuk yaşta evlilik yapan kadınların ruhsal hastalık tanısı alma ve psikiyatrik destek arama oranlarının yetişkin yaşta evlenen kadınlara oranla daha sık olduğu bildirilmektedir⁸.

Çocuk ve ergen ruh sağlığı polikliniklerine adli muayene için başvuran istismar mağduru çocukların sayısı ise 18.06.2014 tarih ve 6545 sayılı kanun ile TCK'nın 102. maddesinin 6. fıkrasındaki mağdurun beden veya ruh sağlığının bozulup bozulmadığı ile ilgili maddenin

kaldırılmasıyla büyük ölçüde azalmıştır. TCK'nın 102/5 ve 103/6. maddelerinde yer alan, mağdurun beden veya ruh sağlığının bozulmadığı tespit edilen durumlarda sanık lehine değerlendirilen bu durum, 2014 yılında yapılan değişiklik sonrasında değerlendirme dışı tutulmuştur⁹.

Çalışmamızın birincil amacı adli makamlarca yönlendirilen, adli rapor talebi ile çocuk ve ergen ruh sağlığı polikliniğine başvuran çocukların klinik ve sosyodemografik özelliklerini incelemektir. Çalışmamızın ikincil amacı ise çocuk koruma kanununda değişen yasa sonrası, geçmiş yıllara kıyasla çocuk psikiyatrisine başvuran adli olguların değişen niteliklerini tartışmaktır.

Gereç ve Yöntem

Çalışmamıza Ocak 2016- Haziran 2017 yılları arasında çocuk psikiyatri polikliniğine adli rapor talebi ile başvuran 81 olgu dahil edilmiştir. Hastaların yaşı, cinsiyeti, eğitim düzeyi, sosyoekonomik düzeyleri, yönlendirilme sebebi, geçmiş psikiyatrik başvuruları ile ilgili bilgiler araştırmacılar tarafından hazırlanan bir sosyodemografik form yardımı ile toplanmıştır. Hastaların tanıları en az 45 dakikalık bir klinik görüşme sonrası DSM 5 tanı kriterlerine göre saptanmıştır. Değerlendirme sonrasında olgulara zeka düzeyini belirlemek amacıyla Kent EGY ve Porteus Labirent Testi uygulanmıştır. İkinci kez başvurusu olan olguların sadece ilk başvuruları çalışmaya dahil edilmiştir. Geçici rapor düzenlenen ya da sevk edilen olgular çalışmadan çıkarılmıştır. Dosyalarında eksik bilgiler bulunan olgular çalışmaya alınmamıştır. Çalışmaya başlamadan önce çalışma için gerekli yasal izin Etik Kurul komisyonundan alınmıştır (No: 2018/09).

Biyoistatistiksel Analiz:

İstatistiksel analizler SPSS v.22 paket programı ile yapılmıştır. Tanımlayıcı istatistikler, sürekli veriler için ortalama \pm standart sapma ve kategorik veriler için frekans ve yüzde olarak sunulmuştur. Çalışma içindeki grupların sürekli verileri parametrik test koşulları sağlanmadığı için Mann Whitney U testi ile, kategorik veriler ise ki-kare testi ile karşılaştırılmıştır. İstatistiksel anlamlılık sınırı $p < 0,05$ olarak kabul edilmiştir.

Bulgular

Değerlendirilen adli raporların %71,6'sını SSÇ'nin değerlendirilmesiyle ilgili raporlar oluşturmaktadır. Diğer raporların ise evlilik izni (s=10), ruh sağlığı (s=10) ve velayet değerlendirilmesi (s=3) ile ilgili olduğu görülmüştür. SSÇ ile ilgili olan taleplerin de %82,8'i FM, %8,6'sı adli kontrol, %5,2'si ceza-i sorumluluk ve %3,4'ü denetimli serbestlik olarak izlenmiştir (Tablo I).

Çocuk Psikiyatrisine Yönlendirilen Adli Olgular

Tablo I: Örneklemin tanımlayıcı özellikleri

		n	%
Adli makamlarca istenilen rapor	FM	48	59,3
	Evlilik İzni	10	12,3
	Ruh Sağlığı	10	12,3
	Denetimli Serbestlik	2	2,5
	Adli Kontrol	5	6,2
	Ceza Sorumluluğu	3	3,7
	Velayet	3	3,7
Adli değerlendirmeye neden olan suç türleri	Kişiyi Zarar Verme	14	24,1
	Hırsızlık	12	20,7
	Cinsel Suçlar	11	19,0
	Mala Zarar Verme	7	12,1
	5682 Sayılı Kanun'a muhalefet	6	10,3
	Hakaret	5	8,6
	Madde Kullanımı ile İlişkili Suçlar	3	5,2
	SSÇ'lerde en sık görülen psikiyatrik tanılar	DEHB	16
Davranım bozukluğu		12	20,7
Mental retardasyon		6	10,3
Madde kullanım bozukluğu		4	6,9
Dürtü kontrol bozukluğu		3	5,2
Depresyon		1	1,7
Bipolar bozukluk		1	1,7

FM: Farik mümeyyizlik, DEHB: Dikkat Eksikliği Hiperaktivite Bozukluğu, SSÇ: Suça sürüklenen çocuk

SSÇ kategorisinde olan grubun %91,4'ü erkektir. Erkeklerin yaş ortalaması 14,09±1,64 yıl, kızların 16,00±1,22 olarak saptanmıştır ($z=-2,488$ $p=0,013$). FM sorulan grubun ise %97,9'u erkektir. İddia olunan ilk suç işleme tarihleri ile bize başvurusu arasındaki zaman farkı olguların % 87,9'unda 6 aydan kısa olarak görülmüştür. Suça sürüklenen çocukların en sık işledikleri suç kişiye zarar verme (%24,1) idi. Çocukların adli değerlendirmeye neden olan suç türleri Tablo I'de yer almaktadır.

SSÇ'ların %36,2'sinde aktif psikiyatrik bozukluk saptanmıştır. En sık konulan tanı Dikkat Eksikliği Hiperaktivite Bozukluğudur (DEHB) (%27,6) (Tablo III). SSÇ'lerin %89,7'sinde (52 olgu) zeka düzeyi normaldir. SSÇ grubunda geçmiş psikiyatrik başvuru oranı %8,6 iken sigara kullanım oranı %13,8 (n=8), alkol kullanım oranı %5,2 (n=3) ve madde kullanım oranı %12,1 (n=7) olarak değerlendirilmiştir.

Yapılan adli değerlendirme sonucunda SSÇ grubundaki 58 çocuktan 28'inin (%48,3) işledikleri fiilin hukuki anlam ve sonuçlarını algılama veya bu fiille ilgili olarak davranışlarını yönlendirme yeteneğinin yeterince gelişmediği, 20 (%34,5) olgunun işledikleri fiilin hukuki anlam ve sonuçlarını algılama veya bu fiille ilgili olarak davranışlarını yönlendirme yeteneğinin yeterince geliştiği kanaatine varılmıştır. Ceza-i

sorumluğu kaldıran hastalık olup olmadığı sorulan 3 hastadan 2'sine var denirken 1'ine yok denilmiştir. FM olan grupta okulu bırakmış olma oranı %65,0 iken FM olmayan grupta %21,4 olarak görülmüştür ($p=0,002$). İki grup arasında yaşadıkları kişiler, kardeş dağılımı, okuma yazma durumu, geçmiş psikiyatrik başvuru, sigara-alkol-madde kullanımı, zekâ geriliği varlığı ve psikiyatrik tanı alma oranları açısından anlamlı bir fark görülmemiştir (Tablo II).

Tablo II: FM açısından değerlendirilen çocukların özelliklerinin karşılaştırılması

		FM var		FM yok		P*
		n	%	n	%	
Okulu bırakma	Var	13	65,0	6	21,4	0,002
	Yok	7	35,0	22	78,6	
Okuryazarlık	Var	17	85,0	25	24,5	0,658
	Yok	3	15,0	3	3,5	
Yaşadıkları kişiler	Anne ve baba	20	100,0	26	92,9	0,222
	Anne ya da baba	0	0,0	2	7,1	
Kardeş sayısı	5 ve daha az kardeş	8	40,0	14	50,0	0,493
	6 ve üzeri kardeş	12	60,0	14	50,0	
Geçmiş psikiyatrik başvuru	Var	2	10,0	2	7,1	0,724
	Yok	18	90,0	26	92,9	
Sigara kullanımı	Var	5	25,0	2	7,1	0,084
	Yok	15	75,0	26	92,9	
Alkol kullanımı	Var	2	10,0	0	100,0	0,087
	Yok	18	90,0	28	0,0	
Madde kullanımı	Var	4	20,0	1	3,6	0,066
	Yok	16	80,0	27	96,4	
Zekâ geriliği	Var	2	10,0	3	10,7	0,936
	Yok	18	90,0	25	89,3	
Psikiyatrik tanı	Var	7	35,0	9	32,1	0,836
	Yok	13	65,0	19	67,9	

FM: Farik mümeyyizlik

*Ki kare testi sonucunda bulunan p değeri

Evlilik izni için başvuran kızların yaş ortalaması ise 16,45±0,56'ydı. Bu kızların 4 tanesi ailesiyle yaşarken diğerleri dini nikahlı eşleriyle birlikte yaşamaktaydı. Sadece 1 tanesi okuluna devam ederken diğerleri okullarını bırakmıştı. Yapılan psikiyatrik görüşme neticesinde bu olgularda herhangi bir psikopatoloji görülmedi. Olguların 1 tanesi sınırdaki mental kapasite olarak değerlendirildi. Diğerleri normal zekâ kapasitesine sahipti. Bu olguların değerlendirme sonuçlarında aktif psikopatolojinin saptanmadığı ancak çocuk yaş grubunda olmaları nedeniyle kararın mahkemece verilmesi gerektiği yazılmıştır.

Ruh sağlığı sorulan grubun 3 tanesi erkek iken 7 tanesi kız kastaydı. Bu grubun yaş ortalaması 15,93±1,92 olarak bulundu. Yapılan psikiyatrik görüşme neticesinde 2 tanesinde uyum bozukluğu, 1 tanesinde anksiyete bozukluğu tanısı olduğu görüldü. Olguların 2 tanesi sınırdaki mental kapasite olarak değerlendirildi.

Diğerleri normal zekâ kapasitesine sahipti. Bu olgularda sigara, alkol ve madde kullanımı görülmedi.

Tartışma

Çalışmamızda adli makamlarca rapor talebi ile yönlendirilen 81 olgu değerlendirilmiştir. Değerlendirilen olgularda birinci sırada işlediği suçun hukuki anlam sonuçlarını algılayıp algılayamama ve davranışlarını yönlendirme yeteneğinin gelişip gelişmediğini diğer bir deyişle FM olup olmadığını değerlendirmek üzere SSC olarak geldiği izlenmiştir. Bunu evlilik izni ve ruh sağlığı sorularının takip ettiği görülmektedir.

SSÇ'nin içinde bulunduğu gelişimsel özellikler göz önüne alınarak cezai ehliyetinin bir bilirkişi tarafından değerlendirilmesi gerekmektedir. Bu nedenle yönlendirilen SSC'ler değerlendirmeye alındığında olguların çoğunluğunu erkek cinsiyetinin oluşturduğu görülmektedir. Bu veriler Türkiye İstatistik Kurumu verileri ve daha önce yapılan araştırmalar ile benzerdir^{3,10-12}. SSC'ler değerlendirmeye alındığında işledikleri iddia olunan suçlar sırasıyla kişiye zarar verme (yaralama), hırsızlık, cinsel suçlar, mala zarar verme, 5682 Sayılı Kanun'a muhalefet, hakaret, uyuşturucu veya uyarıcı madde kullanmak, satmak veya satın almak ve tehdit suçlarının olduğu izlenmiştir. Türkiye istatistik kurumunun yaptığı istatistiklere göre suça sürüklenme nedeni ile güvenlik birimlerine getirilen çocukların işledikleri suçlar değerlendirildiğinde Türkiye genelinde de benzer bir sıralama izlenmektedir³. Bu açıdan güneydoğu Anadolu bölgesinin Türkiye genelinden farklılık göstermediği görülmüştür. SSC'lerin ruhsal durumlarını değerlendirdiğimizde %36,2'sinde en az bir psikiyatrik tanı görülmüştür. En sık konulan psikiyatrik tanılar ise yazınla uyumlu olarak sırasıyla DEHB ve davranım bozukluğu olduğu izlenmiştir¹³. Bununla birlikte bize başvuran SSC'lerin yalnızca %8,6'sının daha önce bir psikiyatrik başvurusu olduğu görülmüştür. Alkol madde ve sigara kullanım oranlarının diğer nedenle başvuran olgulara oranla daha sık olduğu izlenmiştir. Tedavi edilmemiş DEHB'nin davranış bozukluğu, madde kullanımı ve diğer adli suçlar ile ilişkisi bilinmektedir. Bu sonuçlar değerlendirildiğinde çocuk ve ergenlerde ruhsal hastalıkların erken tanı ve tedavilerinin çocukları suçtan korumadaki önemini bir kez daha gösterilmiştir. SSC çocukların mental kapasiteleri değerlendirildiğinde ise %10,3 oranında mental retardasyon saptanmıştır. Literatürde de SSC'lerin zekâ düzeyinin normalden daha düşük olduğuna dair bilgiler mevcuttur^{14,15}. Bununla eğitim durumları açısından değerlendirilen olguların %43'ünün okula devam etmediği anlaşılmıştır. FM açısından değerlendirilen çocukların yaklaşık yarısının FM olmadığı düşünülmüştür. FM olan ve olmayanların özellikleri incelendiğinde ise yaş, cinsiyet sosyodemografik özellikler, klinik özellikler arasında fark bulunmazken okulu bırakma oranlarının

FM olan grupta yüksek olduğu izlenmiştir. Okul devamsızlığı bulunan çocukların suç eğilimli arkadaşlarının bulunduğu kötü çevresel koşullara maruz kaldığı bilinmektedir¹⁶. Bu nedenle okula devam etmeyen çocuklar suç ve mağduriyet açısından daha riskli olurken, bu suçların hukuki sonuçları ile ilgili daha fazla bilgi sahibi olabilecekleri düşünülmüştür.

Çalışmamızda ikinci sırada yapılan adli başvurular olarak evlilik raporlarının yer aldığı görülmektedir. Yapılan çalışmalar incelendiğinde erken evlenme isteği ile başvuran olguların, muayenesinde eşlik eden bir psikopatoloji olmaması durumunda, evlenmesine engel bir durum olmadığını belirten raporların verildiği izlenmiştir¹⁷. Olguların içinde yaşadıkları sosyokültürel durumun, bireylerin evlilik dışı ilişkileri nedeniyle olası gebelik durumundaki yasal hak kayıpları konusunda yaşanan endişelerin ve çocuk yaş grubu sayılabilecek bir yaşta evlenmenin önünü açabilen yasal düzenlemelerin değerlendirmeyi zorlaştırabileceği düşünülmüştür. Çalışmamızın sonuçları incelendiğinde de bu ergenlerin sadece dört tanesi kendi ailesiyle yaşarken, diğerleri dini nikahlı eşleriyle birlikte yaşamaktaydı. Bu durumda tarafımıza yapılan başvuruların çoğunlukla evlilik sonrası olduğu açıkça görülmektedir. Çalışmamızda değerlendirilen raporlarda da olguların psikiyatrik değerlendirmeleri yapılarak evlenmesine engel olacak bir ruhsal hastalığının olmadığı ancak çocuk yaş grubunda bulunması nedeniyle kararın mahkeme tarafından verilmesinin uygun olacağı yönünde raporlandığı görülmüştür. Bununla birlikte ruhsal belirtilerin yoğun beklenmesine rağmen değerlendirilen olgularda psikopatoloji saptanmaması, erken evlenme isteği ile başvuran olguların değerlendirme sırasında kendilerini iyi gösterme eğilimi ve semptomlarını baskılama ihtimalleri ile açıklanabilir.

Adli makamlarca çocuk ve ergen ruh sağlığı ve hastalıkları polikliniğine gönderilen çocuklar ile ilgili yapılan 2013 yılı öncesi çalışmalara bakıldığında ilk sırayı cinsel suç mağduru olan çocukların beden ve ruh sağlığının bozulup bozulmadığı ile ilgili raporların oluşturduğu görülmektedir. Değişen kanun maddesi ile bu sorunun sorulması ihtiyacı ortadan kaldırmış ve bu nedenle yönlendirilen çocuk sayısında hızla düşme olmuştur. Çalışmamızda çocuk istismarı ile ilgili değişen yasa tasarısıyla ruh sağlığının bozulup bozulmadığına dair talep edilen raporların sayısının oldukça az olduğu izlenmiştir. Başvuran bu olguların ise yasanın değişmesinden önce işlenen eski suçlara yönelik olduğu belirlenmiştir. Daha önce yapılan benzer bir çalışmada adli olguların çoğunun cinsel istismara uğrayan çocuk ve gençlerin oluşturması nedeniyle ruhsal değerlendirme sonucunda çocukların en sık aldığı tanılar travma sonrası stres bozukluğu (TSSB), anksiyete bozuklukları ve duygu durum bozukluğu olduğu bildirilmiştir^{17,18}. Bizim çalışmamızda ise az sayıda eski tarihli suçlarla ilişkili değerlendirme yapılması nedeniyle TSSB bulgularına rastlanmamış olup en sık

Çocuk Psikiyatrisine Yönlendirilen Adli Olgular

konulan tanılar anksiyete bozukluğu ve uyum bozukluğu olmuştur.

Çalışmamız geriye dönük olarak dosya üzerinden yapılmış tanımlayıcı bir çalışmadır. Olguların ileriye yönelik izlemlerinin yapılamaması çalışmanın en önemli kısıtlılıklarındandır. Bununla birlikte değişen yasa ile adli makamlarca yönlendirilen olgulardaki değişim ortaya çıkmaktadır. Bu anlamda çocukları korumaya yönelik yapılan bu yasanın olumlu yanları ile birlikte poliklinik başvurusu olmayan istismar mağduru çocukların tedavi açısından da değerlendirilemediği izlenimi ortaya çıkmıştır. Ayrıca çocuk ve ergen psikiyatrisine başvuran evlilik raporların talepleri göz önüne alındığında, çocuk yaş grubunda yapılan evlilikleri önleyecek gerekli yasal düzenlemenin yapılması ile ilgili gereksinim olabileceği düşünülmüştür. Sonuç olarak çalışmamız çocuk ve ergen psikiyatri polikliniklerine başvuran olguları incelemiştir. Çocuk yaş grubunda suçların ve mağduriyetlerin azaltılabilmesi, gerekli yasal düzenlemelerin yapılabilmesi ve çocukların ruhsal sağlığının korunabilmesi konularında daha sağlıklı değerlendirmeler yapılabilmesi için tüm ülkeyi kapsayan çok merkezli çalışmalara ihtiyaç olduğu düşünülmüştür.

Kaynaklar

1. Şişmanlar ŞG BÜ, A C. Adli Psikiyatri. In: Çetin F, Coşkun A, İşeri E (eds). Çocuk ve Ergen Psikiyatrisi Temel Kitabı. Ankara: Çocuk ve Genç Psikiyatrisi Derneği Yayınları; 2008. 770-81.
2. Çocuk Koruma Konunu. Kanun numarası: 5395. Kabul Tarihi:3.7.2005. Yayımlandığı Resmi Gazete Sayısı:25876.
3. Türkiye İstatistik Kurumu. Güvenlik Birimine Gelen veya Getirilen Çocuklar, 2016 Erişim kaynağı: <http://www.tuik.gov.tr/PreHaberBultenleri.do?id=246802017>
4. Schubert CA, Mulvey EP, Glasheen C. Influence of mental health and substance use problems and criminogenic risk on outcomes in serious juvenile offenders. *Journal of the American Academy of Child and Adolescent Psychiatry*. 2011;50(9):925-37.
5. Türk Medeni Kanunu. Kanun no: 4721. Kabul tarihi. 2001;22.
6. Türkiye İstatistik Kurumu. İstatistiklerle Çocuk, 2017, Sayı: 27596 Erişim Tarihi: 18 Nisan 2018, erişim kaynağı: <http://www.tuik.gov.tr/PreHaberBultenleri.do?id=27596>
7. Günes M, Selcuk H, Demir S, İbiloğlu AO, Bulut M, Kaya MC, et al. Marital harmony and childhood psychological trauma in child marriage. *Journal of Mood Disorders*. 2016;6(2):63-70.
8. Le Strat Y, Dubertret C, Le Foll B. Child marriage in the United States and its association with mental health in women. *Pediatrics*. 2011;128(3):524-30
9. Türk Ceza Kanunu İle Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun. Kanun Numarası: 6545, Kabul Tarihi: 18.06.2014, Yayımlandığı Resmi Gazete Tarihi: 28.06.2014, Yayımlandığı Resmi Gazete Sayısı: 29044.
10. Güler G, Sungur MA, Kütük MÖ. Suça Sürüklenen Çocukların Klinik ve Sosyodemografik Özelliklerinin Değerlendirilmesi. *The Bulletin of Legal Medicine*. 2018;23(1):39-46.
11. Gümüştaş F, Yulaf Y, Gökçe S, Sağlam S, Kutuk EK. Adıyaman ilinde çocuk ve ergen psikiyatrisi polikliniğine yönlendirilen adli olguların bir yıllık geriye dönük incelenmesi. *Çukurova Üniversitesi Tıp Fakültesi Dergisi* 2014; 39:280-289.
12. Tamer H, Açıksarı Ö, Ketten A, Karanfil R, Avşar A. Kahramanmaraş ilinde suça sürüklenen çocukların sosyodemografik özellikleri. *Adli Tıp Dergisi* 2014; 28:115-120
13. Altun H, Şahin N, Fındıklı E, Sınır H. Suça sürüklenen çocukların suç tipleri, sosyodemografik ve klinik özellikleri. *Adli Tıp Derg* 2016;30(3):196-204.
14. Çakaloz B, Ünlü G, Terzloğlu MA, Kapubağlı N, Tekkanat Ç. Çocuklarda suç davranışı ile sosyodemografik özelliklerin ve zekanın ilişkisi. *Anadolu Psikiyatri Derg*. 2016;17(5):411-8.
15. Moffitt TE, Gabrielli WF, Mednick SA, Schulsinger F. Socioeconomic status, IQ, and delinquency. *Journal of Abnormal Psychology*. 1981;90(2):152.
16. Ayaz M, Ayaz AB, Soylu N. Çocuk ve ergen adli olgularda ruhsal değerlendirme. *Klinik Psikiyatr Derg*. 2012;15:33-40.
17. Köse S, Aslan Z, Başgöl ŞS, Şahin S, Yılmaz Ş, Çıtak S, et al. Bir eğitim ve araştırma hastanesi çocuk psikiyatrisi polikliniğine yönlendirilen adli olgular. *Anadolu Psikiyatr Derg*. 2011;12:221-5.
18. Vural P, Uçar HN, Şafak E, Çolpan M, Kocael Ö. Uludağ Üniversitesi Tıp Fakültesi Hastanesi Çocuk Psikiyatrisi polikliniğine yönlendirilen adli olguların sosyodemografik ve klinik özelliklerinin değerlendirilmesi. *Uludağ Üniversitesi Tıp Fakültesi Dergisi*. 2013;39(1):49-53.

